

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПУБЛИЧНО ОБСЪЖДАНЕ НА

**ПРОЕКТОЗАКОНА ЗА
ЛИЧНАТА ПОМОЩ**

27 юни 2018 г., 12.00 ч.

Цел на проекта на Закон за личната помощ:

- Законът има обща цел осигуряване на подкрепа на хората с увреждания за водене на независим живот и активно включване в обществото.
- Преустановяване на проектното финансиране на асистентските услуги.
- Осигуряване на устойчивост на услугите и ефективно разходване на съществуващите и предоставяни и към този момент публични ресурси за асистентски услуги по различни програми.
- Единни критерии за включване в механизма, които са определени на нормативно ниво.
- Предоставяне на подкрепа, съобразно индивидуалните потребности на човека с увреждане.
- Гъвкавост на услугите и овластяване на нуждаещия се да избира кой ще му бъде асистент, да го обучава и да определя как ще му бъде предоставяна услугата.

Какво според законопроекта е личната помощ

- Механизъм за осигуряване на подкрепа и овластяване на хората с трайни увреждания за извършване на дейности в семейна среда и в общността, насочени към задоволяване на техни индивидуални потребности от личен, домашен и социален характер
- Гарантирана възможност за избор от кого, кога, къде и по какъв начин да са подпомагани при осъществяването на тези дейности.
- Механизмът се основава на гарантирана от държавата и контролирана от човека с увреждане финансова подкрепа.

Основни принципи за реализиране на лична помощ

- Забрана за дискриминация;
- Зачитане на личното пространство, достойнството, самостоятелността и независимостта на хората с увреждания;
- Нормативно установени правила за определяне на индивидуалните потребности и за предоставяне на подкрепа;
- Устойчивост и непрекъснатост на финансирането;
- Възможност за хората с увреждания самостоятелно и в съответствие със своите предпочитания и индивидуални потребности да управляват предоставяните услуги, както и да избират, освобождават, обучават и контролират асистентите;
- Защита на личните данни и личната информация на ползвателите на лична помощ;
- Постоянен контрол по ефективността на предоставяните услуги и разходваните средства.

ОБХВАТ

- Ползватели на лична помощ могат да бъдат всички хора с увреждания, съобразно индивидуалните им потребности
- Децата с увреждания, получаващи помощ по чл. 8д от Закона за семейни помощи за деца;
- Потребителите на услуги в дневни центрове и услуги от резидентен тип;
- Настанените в специализирани институции;

ФИНАНСИРАНЕ:

- Ползвателите имат право да получават лична помощ по този закон до 220 часа месечно.
- Ползвателите избират дали да получават добавка за чужда помощ по чл. 103 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.
- Лицата, които не са включени в механизма за лична помощ, продължават да получават добавка за чужда помощ по чл. 103 от КСО, ако отговарят на условията за отпускането ѝ.
- Часовата ставка за положен труд по механизма за лична помощ се равнява на 1,1 от размера на минималната работна заплата за страната за 2019 г. до достигане на 1,5 през 2021 г.
- Часовата ставка се увеличава, както следва:
 - за 2020 г. - на 1,3;
 - за 2021 г. - на 1,5.

Разчети, направени от Министерството на труда и социалната политика, за необходимите допълнителни финансови средства за 2019 г. за осигуряване на лична помощ на хората с увреждания над 90 % с ч.п., по проекта на Закон за личната помощ при коефициент 1,1 спрямо предвидената за 2019 г. минимална работна заплата

Лица с увреждания по групи	Брой лица с увреждания	Размер на личната помощ, изчислен на базата на една минималната работна заплата и половина за 2019 г. в лева	Размер на личната помощ в лева след включен и осигуровки от 18,92%	Осигурени средства по ДОО за добавката за чужда помощ на годишна база в лева	Осигурени финансови средства за общо 11 182 лица с ч.п. по национални програми - 9 257 лица с ч.п. по програма "Интеграция на хората с увреждания" и 1 925 лица по НПАХУ и част от 8д ЗСПД	Осигурени финансови средства по Бюджет ДОО и на МТСП общо	Необходими финансови средства на месечна база за лица с увреждания, получаващи и добавка за ч.п.	Необходими финансови средства на годишна база за лица с увреждания, получаващи и добавка за ч.п.	Недостиг на финансови средства за 2019 г. в лева на годишна база	Недостиг общо на финансови целеви групи	Размер на осигурителните вноски, в това число 30% осигурителни вноски	Размер на недостига от финансови средства
8 /1,1	14,000	616	733	15,244,320	71,000,000	86,244,320	10,255,661	123,067,930	36,823,610			
4 / 1,1	18,000	313	372	19,599,840	0	19,599,840	6,699,953	80,399,434	60,799,594			
2/1,1	45,704	157	187	49,766,172	0	49,766,172	8,528,814	102,345,772	52,579,600	150,202,803	45,060,841	105,141,962

ОРГАНИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ЛИЧНА ПОМОЩ

3 варианта за орган, който е отговорен за предоставяне на лична помощ:

- Агенцията за социално подпомагане
- Агенцията за хората с увреждания
- Нова Агенция за хората с увреждания

Личната помощ се реализира чрез териториалните подразделения на органа по чл. 7, ал. 1.

Ако за такъв орган е определена Агенцията за хора с увреждания или нова Агенция за хора с увреждания, се предлага да се изградят областни дирекции, чрез които да се управлява услугата.

ОЦЕНКА НА ПОТРЕБНОСТИТЕ

- Оценката на потребностите от лична помощ се извършва от органа, който изготвя социалната оценка по чл. 12 от Закона за интеграция на хората с увреждания;
- Оценяването на конкретните потребности от личен, домашен и социален характер по проекта на Закона за лична помощ се извършва чрез анкета за оценка/самооценка по специално разработена за целта методика

По този начин се постига съобразяване на оценката и на подкрепата за лична помощ с решенията на Върховния административен съд за отмяна на текстове от Правилника за прилагане на Закона за интеграция на хората с увреждания /чл. 24, ал. 2, 25, 26 и 27/

Доставчици на лична помощ

- Общините
- Юридически лица, вписани в регистъра на органа по чл. 7, ал. 1
- Евентуално териториални структури на органа по чл. 7, ал. 1

Не се допуска финансиране на НПО от средствата за лична помощ

Асистенти

- Избор на асистент от ползвателя на услугата;
- Гарантиране на трудовите права на асистентите;
- Сумирано изчисляване на работно време за месец;
- Възможност за граждански договор в случай, че асистентът вече работи по друг трудов договор;
- При непредставяне от ползвателя повече от месец на отчета за отработените часове, механизъм за определяне на възнаграждението по искане на асистента и изплащане на дължимите средства в срок до 5 работни дни от постъпване на искането

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Легални дефиниции на:

- „Независим живот“
- „Потребности от личен характер“
- „Потребности от домашен характер“
- „Потребности от социален характер“
- „Асистент“
- „Повторно нарушение“

Благодаря за вниманието!